

Tlačová správa

Luxemburg 29. júna 2017

Podpora pre mladých poľnohospodárov musí byť lepšie zameraná, tvrdia audítori EÚ

Ako vyplýva z novej správy Európskeho dvora audítorov, podpora EÚ pre mladých poľnohospodárov je až príliš často nedostatočne vymedzená a nie sú k nej stanovené žiadne výsledky alebo dosah. Audítori vyzývajú k lepšiemu zameraniu tejto podpory tak, aby sa podporila účinná generačná výmena.

Audit bol zameraný na štyri členské štáty EÚ, ktoré mali najväčšie výdavky na mladých poľnohospodárov (t. j. poľnohospodárov do 40 rokov): Francúzsko, Španielsko, Poľsko a Taliansko. Audítori zistili výrazné rozdiely medzi riadením platieb v rámci prvého piliera, z ktorého sa mladým poľnohospodárom poskytuje dodatočná platba vo výške 25 % nad rámec priamych platieb a platieb v rámci druhého piliera pre mladých poľnohospodárov, ktorí po prvýkrát začali podnikateľskú činnosť.

Pomoc v prvom pilieri sa nezakladá na riadnom posúdení potrieb, neodráža všeobecný cieľ podpory generačnej výmeny, nie vždy sa poskytuje mladým poľnohospodárom, ktorí ju potrebujú a niekedy sa poskytuje podnikom, v ktorých majú mladí poľnohospodári len malú úlohu. Členské štáty nekoordinujú platby v prvom pilieri s podporou mladým poľnohospodárom v druhom pilieri. Pomoc sa poskytuje v štandardizovanej forme, ktorá nereaguje na osobitné potreby okrem dodatočného príjmu. Spoločný rámec pre monitorovanie a hodnotenie neobsahuje žiadne ukazovatele výsledku.

Napriek tomu, že druhý pilier je spravidla založený na nejasnom posúdení potrieb, jeho ciele čiastočne odrážajú všeobecný cieľ podpory generačnej výmeny. Pomoc je priamočiarejším spôsobom zameraná na potreby mladých poľnohospodárov, teda prístup k pôde, ku kapitálu a k vedomostiam. Suma podpory je spravidla naviazaná na potreby a upravuje sa tak, aby motivovala konkrétne činnosti (napr. zavedenie ekologického poľnohospodárstva, iniciatívy týkajúce sa šetrenia s vodou a úspor energie). Podnikateľské plány sú užitočnými nástrojmi, ale ich kvalita sa v kontrolovaných členských štátoch líšila. Riadiace orgány nie vždy uplatnili výberové postupy, ktoré viedli k uprednostneniu najlepších projektov.

„Účinná podpora pre mladých poľnohospodárov je zásadná, ak má byť poľnohospodárstvo udržateľné pre ďalšie generácie,“ uviedol Janusz Wojciechowski, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Našli sme však málo dôkazov o účinku týchto opatrení a o tom, či skutočne pomáhajú mladým poľnohospodárom, najmä pre nedostatočné zacielenie a ukazovatele nízkej kvality.“

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy prijatej Európskym dvorom audítorov.

Úplné znenie správy je uverejnené na webovej stránke www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Napriek tomu, že výberové kritériá boli zavedené až v neskoršej fáze obdobia 2007 – 2013, neumožnili uprednostniť najlepšie projekty, pretože minimálne prahy boli buď príliš nízke alebo neboli stanovené. V niektorých členských štátoch bol rozpočet vyčerpaný hneď na začiatku programového obdobia, takže poľnohospodárom, ktorí začali činnosť neskôr, už nebolo možné podporu poskytnúť.

„Na to, aby bola podpora účinná, musí EÚ a členské štáty najskôr lepšie vymedziť, koho chcú podporiť a čo by malo byť očakávaným výsledkom európskej pomoci, a potom sa sústrediť na meranie dosiahnutého pokroku,“ **dodal pán Wojciechowski.**

Audítori odporúčajú, aby Európska komisia a členské štáty:

- zlepšili svoju intervenčnú logiku posilnením posudzovania potrieb a vymedzením cieľov, ktoré odrážajú cieľ podporiť generačnú výmenu;
- zlepšili zameranie opatrení prostredníctvom lepšieho výberu projektov a využívania podnikateľských plánov;
- zlepšili monitorovanie a hodnotenie na základe osvedčených postupov, ktoré vypracovali členské štáty.

Poznámky pre vydavateľov

Celkový počet poľnohospodárov v EÚ (okrem Chorvátska) zaznamenal v poslednom desaťročí rapídny pokles, zo 14,5 milióna v roku 2005 na 10,7 milióna v roku 2013. Počet mladých poľnohospodárov klesol za rovnaké obdobie z 3,3 milióna na 2,3 milióna. Keďže počty sa znížili vo všetkých vekových skupinách, percentuálny podiel mladých poľnohospodárov zostal pomerne stabilný, mierne nad 20 %. Medzi členskými štátmi však existujú výrazné rozdiely.

V rokoch 2007 až 2020 EÚ pridelila 9,6 mld. EUR na podporu mladých poľnohospodárov, aby posilnila konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov a generačnú výmenu v poľnohospodárstve. Spolu so spolufinancovaním opatrenia druhého piliera na podporu začatia činnosti zo strany členských štátov predstavuje celková verejná podpora sumu 18,3 mld. EUR. V období rokov 2007 – 2013 dostalo podporu EÚ na začatie činnosti takmer 200 000 mladých poľnohospodárov.

Osobitná správa č. 10/2017: „Podpora EÚ pre mladých poľnohospodárov by mala byť lepšie zameraná, aby sa podporila účinná generačná výmena“ je k dispozícii v 23 jazykoch EÚ na webovej stránke Dvora audítorov (eca.europa.eu).